

دیباجه

Preface

کامبیز فروزان

Kforoozan@ordc.ir

مدیر بذر، تحقیقات و آموزش - کارشناس ارشد زراعت، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

سیاست جدید سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی مبنی بر سیاست واگذاری امتیاز ارقام تولید شده حاصل از تحقیقات به‌نژادی مراکز و موسسات تحقیقات دولتی، مدتی است که آغاز گردیده است. فارغ از کسب در آمد مستمر (حداقل ده ساله) برای هر رقم در موسسه متبوع، به نظر می‌رسد در مسیر اجرا با چالش‌هایی مواجه شود که ذیلاً به مهم‌ترین آن‌ها اشاره می‌شود:

- ۱- سیاست‌های ارائه شده از سوی موسسات تحقیقاتی مبنی بر واگذاری تنها یک رقم به هر شرکت به علت تعدد ارقام، بی‌تردید زمینه ظهور شرکت‌های جدیدی را فراهم خواهد ساخت که تعدد این شرکت‌ها با توجه به حجم محدود بذر می‌تواند چالش برانگیز باشد.
- ۲- مسیر واگذاری ارقام و همچنین سیاست‌های واگذاری یک رقم به هر شرکت و پیشنهاد ایجاد کنسرسیوم بین شرکت‌های تولید کننده بذر باید از منظرهای مختلف دیده و کارشناسی گردد.
- ۳- بر پایه قانون، تشکیل کنسرسیوم بین شرکت‌ها به معنی ایجاد نوعی تعامل سازنده دو یا چند شرکت است که در قالب شرکتی جدید تجلی پیدا خواهد نمود، در واقع شرکت جدید تاسیس شده از این تعامل مسئولیت اجرایی و عملیاتی کار را خواهد پذیرفت و لذا تنها تاکید بر نام کنسرسیوم بدون لحاظ نمودن راه کارهای اجرایی و قانونی می‌تواند مشکل ساز باشد زیرا در صورت روشن نبودن تعهدات، حدود و مسئولیت‌ها می‌تواند مشکلات جدی را برای طرفین ایجاد نماید.
- ۴- دفتر طرح دانه‌های روغنی باید در قرارداد واگذاری امتیاز رقم، نقشی کلیدی ایفا نماید. در واقع قرارداد واگذاری امتیاز، قراردادی سه جانبه بین دفتر طرح، موسسه و شرکت‌ها است و لذا این دفتر طرح است که باید حسب سیاست‌های مد نظر به موقع در خصوص اعلام قیمت، برنامه تولید و ... اظهار نظر نماید تا امکان سیاست‌گذاری میسر باشد.
- ۵- در برنامه واگذاری امتیاز رقم، فراهم نمودن تسهیلات برای ایجاد شرایط به منظور ایفای تعهدات توسط شرکت‌ها حائز اهمیت بسیار است. در بسیاری از ارقام نظیر کتول در سویا، میزان تولید به ۳۰۰۰ تن در سال هم گاهی خواهد رسید، لذا بایسته است در این عرصه، امکانات و تجهیزات مورد نیاز و ... برای دستیابی به موقع کشاورزان به بذور تایید شده، فراهم گردد.
- ۶- ایجاد ساز و کار برای همکاری بین شرکت‌ها و اعلام رویه‌ای مشخص بر حصول نتیجه از این همکاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که قطعاً نیازمند برنامه‌ریزی و تدوین استراتژی مشخص است.

امید است با در نظر گرفتن مراتب یاد شده و سایر مشکلاتی که ممکن است در فرآیند اجرایی این مسئله بوجود آید امکان عملیاتی نمودن و نتیجه بخشی آن فراهم گردد.